

## АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

### до проекту наказу Мінрегіону «Про затвердження Порядку незалежного моніторингу звітів про результати обстеження інженерних систем»

#### I. Визначення проблеми

Технічний стан переважної більшості існуючих будівель та їхніх інженерних систем не дозволяє забезпечувати високого рівня енергетичних характеристик будівель, що, у свою чергу, призводить до надмірного використання паливно-енергетичних ресурсів. В Україні відсутні стимулюючі механізми для забезпечення високого рівня енергетичної ефективності інженерних система будівлі.

Одним із важливих зобов'язань України, як повноправного члена Енергетичного співтовариства, є імплементація у національне законодавство вимог Директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС 2010/31/ЄС «Про енергетичну ефективність будівель» в рамках виконання ратифікованого Договору про заснування Енергетичного Співтовариства.

З огляду на необхідність підвищення енергетичної ефективності споживання паливно-енергетичних ресурсів та виконання міжнародних зобов'язань Верховною Радою України прийнято Закон України «Про енергетичну ефективність будівель» (далі – Закон).

Законом запроваджується обстеження інженерних систем, яке матимуть право проводити фахівці з кваліфікаційним атестатом. Під час обстеження інженерних систем встановлюються фактичні показники енергетичної ефективності систем та визначається їх відповідність встановленим вимогам, і за результатом складається відповідний звіт. Обстеження інженерних систем є новим видом господарської діяльності, що утворює новий ринок з конкурентними умовами.

У зв'язку з формуванням нового ринку діяльності для фахівців з обстеження інженерних систем виникає проблема щодо забезпечення усунення шахрайства чи маніпуляцій та створення умов для конкурентної діяльності, зокрема, шляхом врегулювання здійснення контролю за якістю роботи суб'єктів господарювання – фахівців з обстеження інженерних систем.

Проект наказу Мінрегіону «Про затвердження порядку незалежного моніторингу звітів про результати обстеження інженерних систем» (далі – Проект наказу) розроблено на виконання норм статті 14 Закону України «Про енергетичну ефективність будівель», згідно з якою незалежний моніторинг звітів про результати обстеження інженерних систем здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної житлової політики і політики у сферах житлово-комунального господарства, ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Проблема, яку пропонується вирішити в результаті прийняття регуляторного акта, є важливою і не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих нормативно-правових актів, тому потребує нормативно-правового врегулювання.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	—	ні
Держава	—	—
Суб'єкти господарювання	так	—
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	так	—

## II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є запровадження дієвого механізму якості складання звітів про результати обстеження інженерних систем, шляхом їх перевірки на відповідність вимогам законодавства у сфері енергетичної ефективності.

Проект наказу врегулює відносини щодо проведення незалежного моніторингу звітів про результати обстеження інженерних систем, встановлюючи процедури та вимоги до проведення незалежного моніторингу звітів про результати обстеження інженерних систем.

## III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

### 1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Не забезпечується досягнення цілей щодо формування бази звітів про результати обстеження інженерних систем з достовірною інформацією; не забезпечується відповідність звітів про результати обстеження інженерних систем вимогам законодавства у сфері енергетичної ефективності будівель.
Прийняття регуляторного акта	Забезпечує досягнення цілей щодо формування бази звітів про результати обстеження інженерних систем з достовірною інформацією. Збільшення рівня відповідальності фахівців з обстеження інженерних систем при складанні звіту про результати обстеження інженерних систем. Створення умов для розвитку системи покращення якості діяльності щодо складання звітів про результати обстеження інженерних систем.

### 2. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Дія проекту регуляторного акта не розповсюджується на сферу інтересів громадян.

### 3. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

#### Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не буде виконано

ситуації без змін	<p>вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні.</p> <p>Не буде забезпечено досягнення цілей щодо формування бази звітів про результати обстеження інженерних систем з достовірною інформацією.</p> <p>Не буде формуватися рівень відповідальності фахівців з обстеження інженерних систем при складанні звіту про результати обстеження інженерних систем.</p> <p>Не буде умов для розвитку системи покращення якості діяльності щодо складання звітів про результати обстеження інженерних систем.</p> <p>Не буде умов для підтвердження доброї ділової репутації сумнівних суб'єктів господарювання та виявлення тих, хто веде діяльність з порушенням законодавства, що забезпечує конкуренцію на ринку послуг з обстеження інженерних систем шляхом.</p>	<p>частини першої статті 14 Закону України «Про енергетичну ефективність будівель».</p> <p>Не буде забезпечено контролю за якістю виконання наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 11.07.2018 № 173 «Про затвердження Методики обстеження інженерних систем будівлі», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 липня 2018 р. за № 826/32278.</p>
Прийняття регуляторного акта	<p>Забезпечує досягнення цілей щодо формування бази звітів про результати обстеження інженерних систем з достовірною інформацією.</p> <p>Збільшення рівня відповідальності фахівців з обстеження інженерних систем при складанні звіту про обстеження інженерних систем шляхом контролю їхньої відповідності законодавству.</p> <p>Створення умов для розвитку системи покращення якості діяльності щодо складання звітів про результати обстеження інженерних систем.</p> <p>Створення умов для підтвердження доброї ділової репутації суб'єктів господарювання та виявлення тих, хто веде діяльність з порушенням законодавства, що забезпечує конкуренцію на</p>	<p>Статтю 14 Закону «Про енергетичну ефективність будівель» встановлено, що незалежний моніторинг звітів про обстеження інженерних систем здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної житлової політики і політики у сфері житлово-комунального господарства. На сьогодні постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 р. № 197 «Про затвердження положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України» Мінрегіон є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної житлової</p>

	<p>ринку послуг з обстеження інженерних систем шляхом. Забезпечує систему контролю за якістю підготовки звітів про результати обстеження інженерних систем; реалізація регуляторних функцій держави; недопущення правової прогалини у чинному законодавстві.</p>	<p>політики і політики у сфері житлово-комунального господарства. Виконання робіт щодо перевірки звіту про результати обстеження інженерних систем регуляторним актом покладається на Мінрегіон. Отже, такі роботи будуть проводитись спеціалістами Мінрегіону в межах наявного фінансування та без необхідності залучення додаткових кадрів. Кількість звітів, які будуть проходити незалежний моніторинг не можливо поррахувати, оскільки такий вид робіт лише запроваджується відповідно до вимог Закон України «Про енергетичну ефективність будівель». У зв'язку з відсутність таких даних, вартість робіт з проведення незалежного моніторингу звітів обрахувати неможливо.</p>
--	--	---

#### 4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	-	150	750	900*
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	-	17%	83%	100

\*Прогнозно-розрахункова кількість суб'єктів господарювання з фахівцями з обстеження інженерних систем, що можуть утворитися у ринковій сфері енергетичної ефективності будівель.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	Не буде створено умов для підтвердження доброї ділової репутації та виявлення сумнівних суб'єктів господарювання, хто веде діяльність з порушенням законодавства, що не забезпечить конкуренцію на ринку послуг з обстеження інженерних систем

		ШЛЯХОМ.
Прийняття проекту акта	Створює умови для підтвердження доброї ділової репутації суб'єктів господарювання та виявлення тих, хто веде діяльність з порушенням законодавства, що забезпечує конкуренцію на ринку послуг з обстеження інженерних систем шляхом.	Відсутні

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні
Прийняття проекту акта	Витрати фахівців з обстеження інженерних систем не передбачаються

#### IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	1	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети.
Прийняття регуляторного акта	4	Не допускає правової прогалини у чинному законодавстві Відповідає потребам у вирішенні проблеми.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні. Не буде забезпечено досягнення цілей щодо формування бази звітів про результати обстеження інженерних	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін витрати для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні. Не буде створено умов для підтвердження	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети.

	<p>систем з достовірною інформацією. Не буде формуватися рівень відповідальності фахівців з обстеження інженерних систем при складанні звіту про результати обстеження інженерних систем. Не буде умов для розвитку системи покращення якості діяльності щодо складання звітів про результати обстеження інженерних систем. Не буде умов для підтвердження доброї ділової репутації сумнівних суб'єктів господарювання та виявлення тих, хто веде діяльність з порушенням законодавства, що забезпечує конкуренцію на ринку послуг з обстеження інженерних систем шляхом.</p>	<p>доброї ділової репутації та виявлення сумнівних суб'єктів господарювання, хто веде діяльність з порушенням законодавства, що не забезпечить конкуренцію на ринку послуг з обстеження інженерних систем шляхом. Не буде виконано частини першої статті 14 Закону України «Про енергетичну ефективність будівель». Не буде забезпечено контролю за якістю виконання наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 11.07.2018 № 173 «Про затвердження Методики обстеження інженерних систем будівлі», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 липня 2018 р. за № 826/32278.</p>	
<p>Прийняття регуляторного акта</p>	<p>Забезпечує досягнення цілей щодо формування бази звітів про результати обстеження інженерних систем з достовірною інформацією. Збільшення рівня відповідальності фахівців з обстеження інженерних систем при складанні</p>	<p>Статтею 14 Закону України «Про енергетичну ефективність будівель» встановлено, що незалежний моніторинг енергетичних сертифікатів</p>	<p>У разі прийняття регуляторного акта задекларовані цілі будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні проблеми,</p>

	<p>звіту про обстеження інженерних систем шляхом контролю їхньої відповідності законодавству.</p> <p>Створення умов для розвитку системи покращення якості діяльності щодо складання звітів про результати обстеження інженерних систем.</p> <p>Створення умов для підтвердження доброї ділової репутації суб'єктів господарювання та виявлення тих, хто веде діяльність з порушенням законодавства, що забезпечує конкуренцію на ринку послуг з обстеження інженерних систем шляхом.</p> <p>Забезпечує систему контролю за якістю підготовки звітів про результати обстеження інженерних систем; реалізація регуляторних функцій держави; недопущення правової прогалини у чинному законодавстві.</p>	<p>здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.</p> <p>Виконання робіт щодо перевірки звіту про результати обстеження інженерних систем регуляторним актом покладається на Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства.</p> <p>Отже, такі роботи будуть проводитись в межах фінансування органу, спеціалістами Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства та без необхідності залучення додаткових кадрів.</p> <p>Кількість звітів, які будуть проходити незалежний моніторинг не можливо поррахувати, оскільки такий вид робіт лише</p>	<p>встановить зрозуміле загальне регулювання, не примножуючи кількості нормативно - правових актів з одного питання, та зникає неврегульованість проблеми, що виникла, у чинному законодавстві.</p>
--	--	---	---

		запроваджується відповідно до вимог Закон України «Про енергетичну ефективність будівель». У зв'язку з відсутність таких даних, вартість робіт з проведення незалежного моніторингу звітів обрахувати неможливо.	
--	--	--	--

#### **V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми**

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є прийняття регуляторного акта, що забезпечить врегулювання порядку незалежного моніторингу звітів про результати обстеження інженерних систем.

Пропонованим регуляторним актом визначені процедура та вимоги до проведення незалежного моніторингу звітів про результати обстеження інженерних критерій, за якими перевіряються звіти про результати обстеження інженерних систем.

Моніторинг здійснюватиметься шляхом перевірки звітів про результати обстеження інженерних систем.

Для перевірка будуть відбиратися звіти про результати обстеження інженерних систем, з числа внесених до відповідної бази даних у Мінрегіоні. Це буде здійснюватися спеціалістами Мінрегіону (або автоматизовано, у разі наявності такого програмного забезпечення) шляхом випадкового відбору одного звіту після накопичення протягом календарного року кожних 50 звітів про результати обстеження інженерних систем.

Зокрема, Мінрегіоном протягом 30 днів перевірятиметься відповідність звітів про результати обстеження інженерних систем вимогам законодавства, нормативно-правовим актам та нормативно-технічним документам у сфері енергетичної ефективності будівель.

За результатами моніторингу має проводитись інформування фахівців з обстеження інженерних систем та замовників обстеження інженерних систем щодо результатів та у разі повторного порушення законодавства відповідну інформацію буде передано атестаційній комісії, яка проводить професійну атестацію осіб, які мають намір провадити діяльність із обстеження інженерних систем. А у разі виявлення, що два звіти про результати обстеження інженерних систем, які складені фахівцем з обстеження інженерних систем, не відповідають вимогам законодавства, в тому числі не були підготовлені незалежно (зокрема, за наявності конфлікту інтересів та прямої чи опосередкованої заінтересованості фахівців з обстеження інженерних систем у результатах обстеження), Атестаційній комісії має надаватись відповідна інформація для прийняття рішення про анулювання кваліфікаційного атестату



відповідно до вимог Закону.

За результатами перевірки звітів про результати обстеження інженерних систем складається висновок за результатом незалежного моніторингу звітів про результати обстеження інженерних систем.

Проектом регуляторного акта передбачається, що для здійснення Моніторингу Мінрегіон може залучати експертні установи та/або фахівців з обстеження інженерних систем, які не мають конфлікту інтересів щодо його результатів.

Водночас, передбачається умова, що фахівці з обстеження інженерних систем мають бути у складі експертних установ, які залучаються для здійснення Моніторингу з досвідом роботи щодо здійснення обстеження інженерних систем (протягом двох років), що підтверджується наявністю складених ними звітів про результати обстеження інженерних систем.

На сьогодні запропонована процедура щодо наявності досвіду роботи протягом двох років у фахівця з обстеження інженерних систем буде практично здійсненою.

Ринок послуг з обстеження інженерних систем буде утворюватися після появи фахівців з обстеження інженерних систем, яких наразі ще немає. Такі фахівці мають пройти навчання, здати тестування та отримати відповідні атестати. Так, відповідно до статті 9 Закону України «Про енергетичну ефективність будівель» особи, які мають намір здійснювати діяльність із обстеження інженерних систем, повинні пройти професійну атестацію у комісіях, створеними закладами вищої освіти або саморегулювними організаціями.

З метою запровадження таких процедур Мінрегіоном з 26 липня 2018 року розпочато роботи щодо утворення відповідних атестаційних комісій відповідно до Порядку проведення професійної атестації осіб, які мають намір провадити діяльність із сертифікації енергетичної ефективності та обстеження інженерних систем, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2018 № 605.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно здійснити інформування суб'єктів господарювання.

**VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги**

Затвердження та виконання регуляторного акта не потребує додаткового фінансування з Державного бюджету України та не приведе до неочікуваних результатів. Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

## **VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта**

Термін дії регуляторного акта не обмежений у часі.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проект.

Термін набрання чинності регуляторним актом – після його офіційного опублікування.

## **VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта**

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

кількість підстав на проведення незалежного моніторингу звітів про результати обстеження інженерних систем;

кількість здійснених перевірок звітів про результати обстеження інженерних систем;

кількість фахівців з обстеження інженерних систем, яких було позбавлено атестату.

Реалізація проекту акта буде здійснюватись в межах запланованих асигнувань та не потребує додаткових фінансових витрат з боку державних органів та, відповідно, додаткових видатків бюджету. Надходження до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів в наслідок дії регуляторного акта не передбачаються.

Кількість суб'єктів, на яких поширюється дія регуляторного акту – 900 (прогнозно-розрахункова кількість суб'єктів господарювання з фахівцями з обстеження інженерних систем, що можуть утворитися у ринковій сфері енергетичної ефективності будівель).

Реалізація регуляторного акта для суб'єктів господарювання передбачається на безоплатній основі, тому розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва не здійснюється.

Проект регуляторного акта розміщено на офіційному веб-сайті Мінрегіону за адресою: <http://www.minregion.gov.ua/>

## **IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта**

Мінрегіоном буде здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності в строки, установлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Зокрема:

базове відстеження здійснюватиметься через рік з дня набрання чинності регуляторним актом;

повторне відстеження здійснюватиметься через два роки після набрання чинності регуляторним актом, але не пізніше ніж через три роки шляхом аналізу та підрахунку статистичних даних на основі вищевказаних показників результативності дії регуляторного акта;

періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

Відповідні відстеження будуть проводитися статистичним методом шляхом аналізу бази даних, а також отриманої інформації від атестаційних комісій, створеними вищими навчальними закладами або саморегульвними організаціями у сфері енергетичної ефективності за допомогою направлення запиту.

Виконавцем заходів з відстеження є Міністерство житлово-комунального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства.

**Перший заступник  
Міністра регіонального розвитку,  
будівництва та житлово-комунального  
господарства України**

\_\_\_\_\_ 2018 р.



**В. НЕГОДА**